

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Expositio Cavsarvm Quibus S. R. M. Sveciae bellum à
Rege Regnoque Daniae sibi illatum, etiam post Pacem
Roschildiae initam, continuare coacta fuit**

Coyet, Peter Julius

[S.l.], 1658

Lit. SS. Legatorum Suedicorum Projectum prius circa restitutionem rerum
à Carloffio in Guinea ablatarum, Commissariis Danicis exhibitum, Haffn. d.
6. Jul. Anno 1658.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10534

omnes istæ naves, cujuscunque generis sint, una cum mercibus quibus onustæ erant, sine tergiversatione ac mora, proprietariis suis reddi debeant, aut istorum pretium, prævia demonstratione debita, resarciatur. Præprimis vero navis Norcopiensis, cujus rector Petrus Ingemundson, quæ à pirata Dano, qui Commissionem Polonicam habuisse dicitur, in portum Danicum deducta fuit, merces verò impostas subditi Danici acceperunt. Quem admodum in S. R. M. Daniæ Decreto, quod ob hanc causam scripto consignatum fuit, pluribus comprehenditur & declaratur.

Lit. SS.

Legatorum Suedicorum Projectum prius circa restitutionem rerum à Carloffio in Guinea ablatarum, Commissariis Danicis exhibitum, Haffn, d. 6. Jul.

Anno 1658.

N N majorem etiam certitudinem ac securitatem ab utraque parte mutuo approbatum & conventum est, ut juxta tenorem articuli undecimi Pactorum Roschildensium S. R. M. Regnumque Daniæ teneatur & obligatum sit, S. R. M. Regnoque Sueciæ, ut & Liberæ & privilegiatæ Suecorum Societati Africanæ restituere omne illud, quicquid Henricus Carloffius & ipsius complices ac socii per S. R. M. Daniæ datam Commissionem tam in alto mari, quàm in terra & littoribus Guineæ abstulere, & ante pacificationem Tropicalem neque in portum Danicum neque Hollaticum deduxerunt; ut & resarcire ac compensare omne istud damnum, quod alte memorata S. R. M. & Societati Suedicæ per expeditionem istam datum fuit, nempe taliter & in hunc modum; ut S. R. M. & Regnum Daniæ jam statim sine omni cunctatione sæpe dictæ Societati Africanæ restitui faciant omnia ista, quæcunque Carloffius nuper ex Guinea secum attulit, & in Albi fluvio non procul Glückstadio habet, & S. R. M. Sueciæ subditis eripuit. Sed pro reliquis, quæ reddi statim nequeunt, sive occupatum Castellum Capo-Cors, vel aliæ Suecorum Munitiones & domus mercatoriarum in littoribus Guineæ, sive ibi relicta mobilia, ut aurum, navium onerationes seu Cargaisons, victus seu cibaria, supellex, mancipia, pecuniæ quæ societati ibidem debentur, naves, apparatus bellicus, arma & tormenta, vel aliud aliquid, quocumq; tandem nomine venire possit, quod Suedica Societas ibi habet, & hætenus contra ipsius voluntatem distractum & alienatum est; simul etiam pro damnis Sac. Reg. Mejest. Sueciæ ejusque subditis per istam Carloffii expeditionem inflictis, exponit S. R. M. Regnumque Daniæ in realem assecuritatem & hypothecam

N

cum

cum potestate utendi, fruendi & possidendi Sac. Reg. M. Regnoq; Sueciæ
 concessa, tamdiu donec vel Sac. Reg. Majest. vel ejusdem subditis, Societati
 Suecorum Africanæ, sive illius Plenipotentiario ablata mobilia & infli-
 cta damna, ut & occupatum Castellum Capo-Cors & alia ad id spectantia
 Munimenta plenariè reipsa compensata & restituta fuerint. Et ne ob preti-
 um istorum omnium controversiæ in posterum oriantur, sive infinitum il-
 lud extendendo, sive nimis vile æstimando & deprimendo, quod utrumq;
 novarum discordiarum semina spargere potest, ideoq; ex æquo & bono ita
 inter nos convenit, ut omnia ablata mobilia & inflicta damna, præter ipsum
 Castellum, Munimenta, & domus mercatorias in littoribus, una cum ibi-
 dem existentibus tormentis tam æneis quàm ferreis, æstimata fuerint æqua-
 re pretium quatercentenorum millium nummum imperialium, quam
 summam S. M. Regnumque Daniæ Societati Suecorum Africanæ sol-
 vet & satisfaciet modo jam præscribendo; scilicet, ut omne id, quod nunc
 Glückstadii, sive sit ipsamet ablata navis, sive eidem impositæ merces, pro
 decenti & ordinario pretio restitutum fuerit, à dicta summa quatercente-
 norum millium nummum imperialium detrahatur & decurterur, similiter
 quicquid in Guinea ex ibidem relictis & adhuc existentibus rebus quam
 primum reddi potest, juxta pretium, quod ibi locorum obtinet, debite æ-
 stimetur, & promissæ summæ decurterur. Quod si verò isthæc omnia pro-
 missam quatercentenorum millium nummum Imperialium summam non
 implere poterunt, quidquid restabit ac desiderabitur, S. R. M. Regnumq;
 Daniæ, aut ejus mandatarius Societatis Suecorum Africanæ Plenipoten-
 tiario Hamburgi intra annum & diem, computatione incipiente à die sub-
 scriptionis, certissimè præsentip pecunia in banco numerabit. Quando itaq;
 hoc ipsum, modo jam prædicto, impletum fuerit, loca ista quæ pro supra
 expressa summa in realem affecurationem S. R. M. Regnoq; Sueciæ expo-
 sita fuere, S. R. M. Regnoq; Daniæ, sine omni mora & prætextu reddentur
 & restituentur, nullo modo deteriorata, sed per omnia ejusdem bonitati-
 tis, quâ tempore factæ oppignerationis erant, omnia & singula juxta teno-
 rem literarum reversalium, quas S. R. M. Sueciæ propterea exhibebit.
 Quod si verò dictum Castellum Capo Cors & reliqua Munimenta S. R. M.
 Regnoq; Sueciæ intra definitum tempus radi restitui, vel suprascripta sum-
 ma proablatis mobilibus plenariè solvi nequiret, eo casu hypotheca ista,
 sive in affecurationem data loca beneficio reuisionis privabuntur, ita ut
 S. R. M. Regnoq; Sueciæ ipso jure ita accrescant, quòd à Sac. Reg. Majest.
 Regnoq; Daniæ nunquam in posterum redimi possint. Attamen præter
 hoc S. R. M. Regnoq; Sueciæ liberum erit, in eum casum propriis sumti-
 bus Munimenta ista ex illius manibus, qui S. R. M. Regnoq; Daniæ in vitis,
 eadem possidet, extorquendi, Societati Suecorum Africanæ iterum con-
 cedere.

cedendi, quemadmodum isthæc omnia literæ pignoris, & affecuratoriæ pluribus comprehendunt & edocent.

Lit. TT.

Secretarii Barsæni narratio prior, continens, quid Hamburgo Glückstadium missus, ob Carloffiarrestum affecerit.

JUSSU Sac. Reg. Maj. Sueciæ Residentis Dom. Vincentii Möller die nona Junii Hamburgo discessi, quæ eadem die Glückstadium veni. Sed quoniam multa vespera inclinabat, sequenti die decima Junii ad Dn. Cancellarium Reinkingium me contuli, & oblatis, quæ ad Consilium Status ibidem spectabant literis meis Credentialibus in hanc sententiam locutus sum: Notum satis esse, S. R. M. Sueciæ subditum, Nobilem Suedicum, Henricum Carloffium, Socium olim atq; Condirectorem Societatis Suecorum Africanæ, non solum Castella & Munimenta Suedica in littoribus Guineæ nefariè occupasse, sed & Governatorem ibidem Crusensternium cum aliquam multis aliis captivum abduxisse, & laudatæ Societatis Africanæ naves cum ingenti auri parte, aliisque pretiosis mercibus rapuisse, & cum iis Glückstadium ad Albim fluvium appulisse. Cum autem universum hoc negotium S. R. M. Sueciæ principaliter concernat, supradictum Dn. Residentem suarum partium duxisse, me huc ablegare, & quam instantissime petere, vellent Carloffium istum una cum omnibus tecum adductis navibus & mercibus interea temporis asservare & arresto subijcere, quò, juxta tenorem Pactorum inter Septentrionales Reges Roschildiæ nuper initorum, bona ista ab alienata & Societati surrepta eò melius recuperari & restitui queant. Cum etiam fama sit, Carloffium castella ista Guineensia jam dum aliis tradidisse, ut eorundem recuperatio, si res ita se haberet, multorum millium impensas postulatura sit, utiq; necessariò requiri, ut præprimis ipsemet Carloffius custodiatur & arresto arctiori detineatur, ne in maximum S. R. M. Sueciæ præjudicium fuga se subtrahere, navesq; & merces clanculum auferre & hinc abducere queat. In simul relaxationem captivorum & ablatorum restitutionem enixissime postulari & contendere, præsertim cum periculù heic in mora sit, & Carloffius cum navibus & bonis facillimè elabi possit. Ad hæc Dominus Cancellarius respondebat, Consilium Status quidè ejusmodi res, excluso Domino Governatore, hætenus expediendas non suscepisse, quia tamen literæ Credentiales ad Consilium spectarent, velle se per Generalem Auditorem & Secretarium Regium Schneidebachium Domino Campi-Mareschallo Generali Ebersteinio quid a me propositum significare, quo me ipsum etiam conferre, & responsù expectare deberem. Pro quibus omnibus decentes egi gratias, & excusavi, literas Credentiales non si.